

FIGUUR 1

1. 1962

- (1) (a) Analyse: Noem het raakpunt van de lijn door A met de cirkel D , en het raakpunt van de lijn door B met de cirkel E , dus $DC = CE$ en $\angle DCE = 180^\circ$ (zie figuur 1).

Daar $\angle C = 90^\circ$ geldt:

$$S_{BC} \circ S_{AC}(D) = R_{C,180^\circ}(D) = E, \text{ dus}$$

$$S_{AC}(D) = S_{BC}(E) = H$$

met $\angle CHA = \angle CDA = 90^\circ$ en $\angle CHB = \angle CEB = 90^\circ$, dus H ligt op AB en is het voetpunt van de hoogtelijn uit C .

Constructie: Construeer de hoogtelijn uit C met voetpunt H en teken de cirkel met middelpunt C en straal $r = CH$.

- (b) Wegens $\triangle AHC \sim \triangle ACB$ geldt:

$$\frac{CH}{AC} = \frac{BC}{AB} \text{ dus } r = \frac{AC \cdot BC}{AB} = \frac{ab}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

- (2) Voor alle $n \geq 1$ is n te schrijven als:

$$n = 6k + p, \text{ met } k \in \{0, 1, 2, \dots\} \text{ en } p \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}.$$

Dan is $t_n = l + \frac{1}{2}p^2 + \frac{1}{3}p + \frac{1}{4}$, met l geheel. Daar $T_{6k+p} - t_{6k+p} = T_p - t_p$ voor $p \in \{1, 2, \dots, 6\}$ geldt: $T_n - t_n$ is het getal dat $\frac{1}{2}p^2 + \frac{1}{3}p + \frac{1}{4}$ aanvult tot een geheel getal, en voor $p = 1, 2, 3, 4, 5, 6$ respectievelijk is $T_n - t_n$ gelijk aan: $\frac{11}{12}, \frac{1}{12}, \frac{1}{4}, \frac{5}{12}, \frac{7}{12}, \frac{3}{4}$.

$$\sum_{n=1}^{1014} (T_n - t_n) = \frac{1014}{6} \sum_{n=1}^6 (T_n - t_n) = 169 \cdot 3 = 507$$

- (3) De getallen u_{n+2} vallen uiteen in twee groepen:

groep 1: de getallen die eindigen op een 7;

groep 2: de getallen die niet eindigen op een 7.

Getallen uit groep 1 zien er als volgt uit:

$$\underbrace{\cdot \cdot \cdot \cdot}_{n} \star \star$$

waarbij op plaats $\star \star$ mag staan: 07,17,27,37,47,57,67,87,97, dus dat zijn er $9 \cdot u_n$ in groep 1.

Getallen uit groep 2 zien er als volgt uit:

$$\underbrace{\cdot \cdot \cdot \cdot}_{n+1} \star$$

waarbij op plaats $\star$ mag staan: 0,1,2,3,4,5,6,8,9, dus dat zijn er $9 \cdot u_{n+1}$ in groep 2.

Dus geldt: $u_{n+2} = 9(u_{n+1} + u_n)$.

- (4) (a) Het achterste cijfer van n is het cijfer achter de komma van $\frac{n}{10}$, dus gelijk aan:

$$10\left(\frac{n}{10} - \left[\frac{n}{10}\right]\right) = n - 10\left[\frac{n}{10}\right]$$

- (b) Het op één na achterste cijfer van n is het cijfer achter de komma van $\frac{1}{10}\left[\frac{n}{10}\right]$, en dus gelijk aan:

$$10\left(\frac{1}{10}\left[\frac{n}{10}\right] - \left[\frac{1}{10}\left[\frac{n}{10}\right]\right]\right) = \left[\frac{n}{10}\right] - 10\left[\frac{n}{100}\right]$$

- (c) Noem het aantal cijfers van n : m .

Het voorste cijfer van n is dan:

$$\left[\frac{n}{10^{m-1}}\right] \quad \text{met} \quad 10^{m-1} \leq n < 10^m$$

$$\text{dus} \quad m - 1 = [\log n]$$

met 10 het grondtal van de logaritme.

Het voorste cijfer is dus:

$$\left[\frac{n}{10^{[\log n]}}\right] = [10^{\log n - [\log n]}]$$

- (5) Bij elkaar horen noteren we als $\sim$.

Noem de drie balken b_1, b_2, b_3 . Dan is $b_1 \sim b_2, b_2 \sim b_3, b_3 \sim b_1$.

Daar $b_1 \sim b_2$ geldt voor zekere noot n_3 : $n_3 \sim b_1$ en $n_3 \sim b_2$ (axioma (c)).

Zo zijn er ook, weer volgens axioma (c), noten n_1 en n_2

met: $n_1 \sim b_2$ en $n_1 \sim b_3$, en : $n_2 \sim b_3$ en $n_2 \sim b_1$.

Deze drie noten zijn verschillend, want de veronderstelling $n_1 = n_2$ leidt tot $n_1 \sim b_1, n_1 \sim b_2$ en $n_1 \sim b_3$, een tegenspraak.

Volgens axioma (d) bestaat er bij b_1 en n_1 een vel v met $v \sim b_1$ en $v \sim n_1$.

Voor n_3 geldt: $n_3 \sim b_1$; tevens is $v \sim b_1$, dus geldt $n_3 \sim v$, volgens axioma (a).

Nu geldt dat b_2 en v zowel bij n_1 als n_3 horen, dus dat $b_2 \sim v$, volgens axioma (b).

Op analoge wijze vinden we $b_3 \sim v$.

Conclusie: $b_1 \sim v, b_2 \sim v$ en $b_3 \sim v$.